

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2014 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Izabela Żylińska - Małecka

Protokolant Kasjana Kaszyńska

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2014 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie sprawy z powództwa **M. S. (1)**

przeciwko **K. B. (1)**

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego K. B. (1) alimenty na rzecz powoda M. S. (1) z kwoty po 400 zł miesięcznie zasądzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie w dniu 27 czerwca 2012 roku w sprawie sygnatura akt III RC 151/12 do kwoty po 550 zł (pięćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie począwszy od dnia 1 kwietnia 2014 roku, płatne z góry do dnia 10 – tego każdego miesiąca z usytawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia którejkolwiek z rat do rąk M. S. (2) jako ustawowej przedstawicielki powoda;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie) kwotę 90 złotych tytułem opłaty sądowej od uiszczenia, którego powód był zwolniony;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 231/13

UZASADNIENIE

M. S. (2) przedstawicielka ustawowa powoda M. S. (1) w dniu 6 czerwca 2013 roku wniosła pozew przeciwko pozwanemu K. B. (1) o podwyższenie alimentów na rzecz powoda z kwoty 400 zł miesięcznie do kwoty po 700 zł płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu swojego żądania podała, że od daty ustalenia alimentów w kwocie 400 zł miesięcznie wiele zmieniło się w życiu powoda albowiem zmienił wraz z matką miejsce zamieszkania, uczęszcza do innego przedszkola, pojawiły się problemy zdrowotne. Natomiast pozwany K. B. (2) nie uczestniczy w wychowaniu powoda i nie interesuje się jego losem w związku z czym, cały ciężar trudu rodzicielskiego w tym zakresie spoczywa na matce dziecka. Na rzecz powoda nie są już łożone przez dziadka ojczystego alimenty w kwocie 150 zł miesięcznie, gdyż wyrokiem Sądu z dnia 13 maja 2013 roku tenże obowiązek został uchylony.

W odpowiedzi na pozew z dnia 6 września 2013 roku pozwany M. S. (1), reprezentowany przez pełnomocnika adwokata Z. K., wniosł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, że ciąży na nim obowiązek alimentacyjny wobec K. B. (3), który realizuje, łożąc alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie. Przyznał także, że wyrokiem z dnia 13 maja 2013 roku Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie uchylił obowiązek alimentacyjny ojca pozwanego W. S. względem powoda M. S. (1). Ponadto pozwany zarzucił, że skoro powód obecnie uczęszcza do przedszkola w B., to jego matka nie ponosi kosztów dowożenia dziecka, mieszkając w B.. Poza tym M. S. (2) sama zrezygnowała z pracy zawodowej, zatem zgodnie z art. 136 kpc nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany przy ustaleniu obowiązku alimentacyjnego. Natomiast pozwany K. B. (1) mieszka wraz z dziadkiem, ponosząc w połowie koszty utrzymania mieszkania, tj. kwotę 241 zł miesięcznie. Pozwanego i jego dziadka nie stać było uiścić opłatę za energię za sierpień 2013 roku.

Na rozprawie w dniu 6 września 2013 roku Marja S. przedstawicielka ustawowa powoda podtrzymała swoje stanowisko, jednakże oświadczyła, że jest w stanie zawrzeć ugodę na alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie. Pozwany podtrzymał swoje stanowisko w sprawie, wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY:

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie wyrokiem z dnia 27 czerwca 2012 roku zasądził od K. B. (3) na rzecz M. S. (1) urodzonego (...) alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie.

Wówczas M. S. (2) od marca 2012 roku pracowała w charakterze pracownika produkcji w (...) w B. i zarabia netto 1100 zł miesięcznie. Dojeżdżała do pracy w B. z R., zawożąc wcześniej M. S. (1), który miał 3,5 roku, do przedszkola w D.. Koszty dojazdu wynosił około 300 zł miesięcznie. Opłata za przedszkole wynosiła od 208 zł do 299 zł miesięcznie. Matka powoda mieszkała sama z dzieckiem w domu swoich rodziców, którzy wspólnie ponosili koszty jego eksploatacji. Między rodzicami matki powoda toczyło się postępowanie o podział majątku. W związku z alergią syna, M. S. (1) na leki wydawała nie mniej niż 50 zł miesięcznie.

Natomiast pozwany K. B. (1) był uczniem II klasy (...) Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w D.. Zajęcia szkolne odbywały się w wyznaczone soboty i niedziele, z reguły trzy razy w miesiącu. Nie pracował zawodowo i nie był zarejestrowany jako osoba bezrobotna. Mieszkał z rodzicami, którym pomagał w pracach gospodarskich w domu oraz na budowie nowego domu, a także w gabinecie weterynaryjnym, prowadzonym przez rodziców pozwanego. Pomagał także w pracach ogrodowych i polowych, gdyż rodzice posiadali 2,5 h ziemi (łąka i sad).

Ojciec K. B. (3) uiszczal alimenty na rzecz M. S. (1) w kwocie po 150 zł miesięcznie.

Dowód:

- akta SR w Dzierżoniowie III RC 151/12

Powód M. S. (1) w dniu 5 listopada 2013 roku ukończył 5 lat. Uczęszcza do Przedszkola Niepublicznego w B., za które opłata łączna za okres od października 2012 roku do czerwca 2013 roku wyniosła 2.478 zł. Obecnie średnia opłata za przedszkole wynosi około 350 zł miesięcznie. Koszt dowozu dziecka z D., gdzie zamieszkuje z matką i jej partnerem od sierpnia 2013 roku, do B. wynosi około 150 zł miesięcznie. M. S. (1) wcześniej uczęszczał do przedszkoli, w których nie mógł się zaadoptować. Do przedszkola w B. uczęszcza chętnie. Powód jest alergikiem. Na zakup leków odczulających oraz specjalnych środków higieny, matka powoda wydatkuje około 100 zł miesięcznie.

M. S. (2) była zatrudniona w firmie (...) sp. z o.o w B. od 1 czerwca 2012 roku do 31.05.2013 roku. Decyzją Starosty (...) z dnia 20 czerwca 2013 roku została uznana za osobę bezrobotną. Od 6 czerwca 2013 roku miała przyznany zasiłek i przez pierwsze trzy miesiące otrzymywała po 658,90 zł brutto, potem przez kolejne miesiące po 517,40 zł brutto. W dniu 8 kwietnia 2014 roku podjęła pracę za najniższe wynagrodzenie na okres próbny jako pracownik biurowy w firmie zajmującej się obróbką metali. M. S. (2) pozostaje w związku nieformalnym z P. W., który był zatrudniony do lutego 2014 roku w firmie kamieniarskiej i otrzymywał wynagrodzenie netto 1160 zł miesięcznie. Aktualnie P. W. pracuje dorywczo i zarabia od 800 zł do 1000 zł miesięcznie. Matka powoda wraz ze swoim synem M. oraz partnerem P. W. wcześniej wynajmowali mieszkanie w B. za kwotę 750 zł miesięcznie, ponosząc oprócz tego koszty eksploatacji

mieszkania. Od sierpnia 2013 roku zamieszkali w D., wynajmując mieszkanie w (...) Towarzystwie Budownictwa (...). Kwotę 34.000 zł tytułem kaucji za mieszkanie przekazała matce powoda jej matka M. S. (3), która zakupiła córce także samochód osobowy za kwotę 4.500 zł. Pieniądze pochodziły z podziału małżeńskiego majątku dorobkowego rodziców M. S. (2). Czynsz za mieszkanie M. S. (2) wynosi 9,30 zł za metr kwadratowy, przy czym mieszkanie jest o powierzchni 54,80 m². Łącznie opłata za czynsz, wywóz nieczystości, wodę, ubezpieczenie wynosi około 640 zł miesięcznie. Opłata za energię elektryczną wynosi około 100 zł miesięcznie zaś za gaz około 80-100 zł miesięcznie. Matka powoda spłaca kredyt, zaciągnięty w kwocie 13.000 zł w styczniu 2013 roku na spłatę wcześniejszych kredytów i zobowiązań, w ratach po 436,22 zł miesięcznie. Koniec spłaty kredytu nastąpi w lipcu 2016 roku. Matka M. S. (2) systematycznie wspomaga swoją córkę w ponoszeniu kosztów utrzymania. Z reguły przekazuje pieniądze na opłaty za mieszkanie, czasami robi zakupy żywnościowe, a także zakupuje potrzebne rzeczy powodowi. W razie potrzeby zawozi powoda do przedszkola, organizuje mu czas wolny.

Pozwany nie utrzymuje kontaktów systematycznych ze swoim synem, dziecko widuje sporadycznie, przypadkowo.

Dowód:

- zaświadczenie z dn. 7.06.2013 r. – k. 18
- poświadczenie zameldowania z dn. 28.08.2013 r. – k. 19
- decyzja Starosty (...) z dn. 20.06.2013 r. – k. 20
- pismo (...) w D. z dn. 4.11.2013 r. – k. 52
- umowa najmu z dn. 4.09.2013 r. – k. 53-56
- umowa najmu mieszkania z dn. 26.04.2013 r. – k.57-62
- zaświadczenie o wynagrodzeniu z dn. 12.11.2013 r. – k. 63
- świadectwo pracy z dn. 31.05.2013 r. – k.14
- rachunek za energię elektryczną płatny do 20.10.2013 r.– k. 65
- harmonogram spłat kredytu z dn. 17.01.2013 r.– k. 66
- naliczenie opłat z dn. 13.08.2013 r. – k. 67
- zeznania św. M. S. (3) – k. 72 verte-73
- zeznania św. P. W. – k. 73- 73verte
- zeznania M. S. (2) – k. 108-109

Pozwany K. B. (1) ukończył szkołę średnią, ale nie posiada wyuczonego zawodu, nie ma matury. Od lipca 2013 roku był zatrudniony w firmie (...) w B. na umowę na czas określony do 31 sierpnia 2019 roku na stanowisku pracownika administracyjno-biurowego – przedstawiciel handlowy, otrzymując wynagrodzenie miesięcznie brutto 1443,84 zł zaś netto 1079,54 zł. Jednakże pozwany pracował tylko do końca lutego 2014 roku. Otrzymywał wynagrodzenie netto od 922 zł do 1297,70 zł miesięcznie. Zamieszkuje w domu ze swoim dziadkiem 83-letnim emerytem, w którym to domu do 2012 roku zamieszkiwali także rodzice pozwanego, jednakże przeprowadzili się do nowo wybudowanego domu. K. B. (1) wraz ze swoim dziadkiem po połowie ponoszą koszty utrzymania domu. Opłata za wywóz nieczystości wynosi 60 zł miesięcznie, za telewizję kablową 39 zł miesięcznie, za gaz około 100 zł, co drugi miesiąc, za energię elektryczną 155 zł, co drugi miesiąc. W dniu 13 marca 2014 roku K. B. (1) przedłożył dokumenty w PUP w D. w celu rejestracji i oczekiwał na wydanie decyzji.

Dowód:

- zaświadczenie o dochodach z dnia 29.08.2013 r. – k. 11
- potwierdzenie wpłaty z dn. 13.08.2013 r. – k. 13
- potwierdzenie wpłaty 39 zł z dn. 18.01.2013 r. – k.14
- faktura VAT z dn. 15.04.2013 r. – k. 15
- wezwanie do zapłaty z dn. 27.08.2013 r. – k. 16
- karta wynagrodzenia z dn. 16.09.2013 r. i 20.03.2014 r. – k. 30, k. 95
- zaświadczenie PUP w D. z dn. 20.03.2014 r. – k. 94
- zeznania K. B. (3) – k. 109- 110

Urząd Pracy w D. i w Ś. posiadał oferty pracy dla osób z kwalifikacjami i wykształceniem, jakie posiadają M. S. (2) i K. B. (1).

Dowód:

- pismo PUP w D. z dn. 4.04.2014 r. – k.102
- pismo PUP w Ś. z dn. 8.04.2014 r. – k. 104-106
- pismo PUP w D. z dn. 17.09.2013 r. – k. 27-28

SĄD ZWAŻYŁ:

Zgodnie z treścią art. 138 krop w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej w dniu 16 grudnia 1987 r. (M.P. z 1988 r. Nr 6, poz. 60) w pkt VII wskazał, że jeśli potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, to tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez pojęcie „stosunków” należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu (art. 133 i 135 krop).Miarodajnym w ocenie czy nastąpiły zmiany, o których stanowi art. 138 krop jest porównanie sytuacji w jakiej znajdowały się strony w czasie ostatniego rozpoznawania sprawy o alimenty z ich sytuacją aktualną.

W myśl art. 135 § 1 krop zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczają poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego

Zakres potrzeb dziecka, który powinien być przez rodziców zaspokojony, wyznacza treść art. 96 krop, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i przygotować je należycie - odpowiednio do jego uzdolnień - do pracy dla dobra społeczeństwa.

Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie

choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

W normalnie funkcjonującej rodzinie działania obojga rodziców polegają na jednoczesnym wykonywaniu obowiązku zaspokojenia potrzeb konsumpcyjnych dziecka (art. 135 § 1 krop), jak też na osobistych staraniach o jego wychowanie (art. 135 § 2 krop). Następuje wówczas jedność dwóch sfer świadczeń majątkowych i osobistych.

Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych.

Możliwości zarobkowe zobowiązanego nie mogą być zawsze utożsamiane z faktycznie osiąganymi zarobkami. W przypadkach uzasadnionych obejmują one także wysokość zarobków, które zobowiązany jest w stanie uzyskać, lecz nie osiąga ich z przyczyn, które nie zasługują na usprawiedliwienie.

Alimenty na rzecz powoda M. S. (1) były zasądzone w czerwcu 2012 roku w kwocie po 400 zł miesięcznie. Wówczas M. S. (1) miał – ukończone w listopadzie 2011 roku – 3 lata. Uczęszczał do przedszkola za odpłatnością do 300 zł miesięcznie, zamieszkiwał wraz z matką w domu swoich dziadków macierzystych w R., którzy w zasadzie w całości pokrywali koszty utrzymania i eksploatacji domu. Matka powoda pracowała w firmie (...) w B. i zarabiała netto 1100 zł miesięcznie. Leki przeciwalergiczne dla powoda kosztowały 50 zł miesięcznie.

Natomiast pozwany K. B. (1) był uczniem II klasy (...) Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych w D.. Nie pracował zawodowo i nie był zarejestrowany jako osoba bezrobotna. Mieszkał z rodzicami, którym pomagał w pracach gospodarskich, przy budowie nowego domu oraz w gabinecie weterynaryjnym, prowadzonym przez rodziców pozwanego.

Obecnie powód M. S. (1) ma ukończone 5 lat. Nadal uczęszcza do przedszkola, ale w B.. Dziecko chętnie przebywa w przedszkolu, nie sprawia problemów, co miało miejsce w przedszkolach, do których uczęszczał wcześniej. Opłata za przedszkole wynosi około 350 zł miesięcznie. Koszty związane z dowozem dziecka wynoszą około 150 zł miesięcznie.

Matka powoda M. S. (2) pracowała w firmie (...) w B. do końca maja 2013 roku. Potem jako osoba bezrobotna otrzymywała zasiłek dla bezrobotnych. W dniu 8 kwietnia 2014 roku podjęła pracę na okres próbny na stanowisku pracownika biurowego, otrzymując najniższe wynagrodzenie. Pozostaje w związku nieformalnym z P. W., który był zatrudniony do lutego 2014 roku w firmie kamieniarskiej i zarabiał około 1100 zł netto. Obecnie pracuje dorywczo i zarabia około 800-1000 zł miesięcznie. M. S. (2) od sierpnia 2013 roku zamieszkuje w D. wraz ze swoim synem M. oraz partnerem w mieszkaniu wynajętym w (...). Opłaty związane z eksploatacją mieszkania wynoszą średnio około 850 zł miesięcznie (czynsz, opłaty za: wywóz nieczystości, wodę, energię elektryczną, gaz, ubezpieczenie). Matka powoda pieniądze w kwocie 34.000 zł na wpłatę kaucji za mieszkanie otrzymała od swojej matki M. S. (3). Podobnie jak kwotę 4.500 zł na zakup samochodu osobowego. Po wyprowadzeniu się z R., a przeprowadzką do mieszkania TBS, wynajmowała mieszkanie w B. za kwotę 750 zł miesięcznie. Dodatkowo uiszczala opłaty z tytułu eksploatacji mieszkania. Do czerwca 2013 roku M. S. (2) otrzymywała alimenty na rzecz syna od ojca pozwanego w kwocie 150 zł miesięcznie.

Zdaniem Sądu, uzasadnione jest podwyższenie alimentów na rzecz powoda do kwoty po 550 zł miesięcznie, poczynając od kwietnia 2014 roku. Od daty zasądzenia alimentów w kwocie po 400 zł tj. od czerwca 2012 upłynęło niemal dwa lata. Przez ten czas generalnie wzrosły koszty utrzymania, czego odzwierciedleniem jest chociażby wzrost minimalnego wynagrodzenia w kraju tj. z kwoty 1500 zł brutto w 2012 roku, do kwoty 1680 zł brutto w 2014 roku. Wzrost kosztów utrzymania powoda jest zauważalny w wyższej opłacie za przedszkole, bowiem poprzednio ta opłata wynosiła około 300 zł, a obecnie 350 zł miesięcznie. Wzrósł także koszt leków i środków higieny powoda z kwoty 50 zł do kwoty po 100 zł miesięcznie. Wcześniej matka powoda mieszkała w domu swoich rodziców, którzy ponosili związane z tym koszty. Obecnie Marca S. wraz z synem i swoim partnerem mieszka w mieszkaniu wynajmowanym w TBS, a łączny koszt

eksploatacji mieszkania wynosi około 850 zł miesięcznie. Sąd przyjął, że partner M. S. (2) powinien partycypować w tych kosztach, co najmniej w jednej trzeciej części.

Przedstawione okoliczności wskazują, że koszt utrzymania M. S. (1) wynosi około 900 zł miesięcznie (opłata za przedszkole 350 zł, dowóz 150 zł, leki 100zł, eksploatacja mieszkania 280 zł). Do tej kwoty należy doliczyć jeszcze koszty wyżywienia, ubrania, zorganizowania wypoczynku powoda. W tej sytuacji Sąd stwierdził, że łączne, usprawiedliwione koszty utrzymania M. S. (1) nie są mniejsze niż 1100 zł miesięcznie. Jednocześnie Sąd przyjął, że możliwości zarobkowe pozwanego K. B. (3) nie są niższe niż minimalne wynagrodzeniu w kraju, czyli 1680 zł brutto. Zważywszy jednak na wiek pozwanego, jego dyspozycyjność można przyjąć, kierując się doświadczeniem życiowym, że przy dołożeniu należytej staranności mógłby uzyskać wyższe wynagrodzenie. Wiele, bowiem firm, uzależnia wyższe wynagrodzenie od efektywności w pracy, zaangażowania, czego nie powinno się odmówić zdrowemu i młodemu mężczyźnie, jakim niewątpliwie jest pozwany. K. B. (1) ma zabezpieczone potrzeby mieszkaniowe, przy czym udział w partycypowaniu w kosztach utrzymania domu jest na poziomie nie większym niż 200 zł miesięcznie. Nie sposób, bowiem uznać za koszt utrzymania domu opłatę za usługi telekomunikacyjne w kwocie 113,98 zł, co wynika z faktury wystawionej na nazwisko S. B. (faktura O. z dn. 6.08.2013 r.-k.12) zwłaszcza, że M. S. (2) nie podnosiła kosztów za tego typu usługi, jako kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, a nie wydaje się, aby nie korzystała z telefonu. W tej sytuacji, gdyby pozwany otrzymywał wynagrodzenie nawet na poziomie minimalnego wynagrodzenia w kraju, byłby w stanie uiszczać alimenty w kwocie po 550 zł miesięcznie. Ponadto pozwany powinien mieć świadomość, iż jest zobowiązany w pierwszej kolejności realizować swój obowiązek alimentacyjny względem dziecka zwłaszcza, że nie uczestniczy w jego wychowaniu, nie wykazuje troski i zainteresowania losem swojego syna, przez to nie realizuje przymiotów wynikających z zakresu i treści art. 96 krop.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie I i II wyroku. O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.113.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 594 z późn. zm.). Rygor natychmiastowej wykonalności Sąd nadał na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.